პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

შაბათი
18 ნოემბერი
1939 წ.
№ 265 (5665)
ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

სწორად გავანაწილოთ საკოლმეურნეო შემოსავალი (ფოტოწინადა)

საქართველოს მშრომელნი უდიდესი ერთსულოვნებით აყენებენ თავიანთ კანდიდატებს ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებში (1-ლი გვ.).

გმირული პირველი ცხენოსანი არმია: სახელოვანი 20 წლისთავი; ისტორიული დოკუმენტები პირველი ცხენოსანი არმიის შესახებ (მე-2 გვ.)

ლანჩხუთის რაიონი წინასაარჩევნო დღეებში (მე-3 გვ.)

„პ. გრეკოვი" გრიბოედოვის თეატრში (მე-4 გვ.)

უცხოეთში

საიმოქნის გამოსვლა თემთა პალატაში (მე-4 გვ.)

გერმანიის საინფორმაციო ბიურო საომარი მოქმედების შესახებ (მე-4 გვ.)

ინდოელი სოციალისტების პასუხი გრინვუდის სიტყვაზე (მე-4 გვ.).

სწორად გავანაწილოთ საკოლმეურნეო შემოსავალი

ოკრდენოსანი საქართველოს კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი წელს უხვ მოსავალს იღებენ. ამ უხვ მოსავალში, როგორც სარკეში, ნათლად მოსჩანს საკოლმეურნეო წყობილების დიადი ძალა. ეს ბრწყინვალე გამარჯვება მოპოვებულია ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის ხელმძღვანელობით, დიდი სტალინის ბრძნული ხელმძღვანელობით.

საქართველოს რაიონებიდან მოდის სასიხარულო ცნობები მარცვლეულის, ჩაის, ციტრუსების და სხვა კულტურების უხვი მოსავლიანობის შესახებ. კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა შემოსავლის უდიდესი ზრდის შესახებ.

მაგალითად, აღბულაღის რაიონის სოფ. კონსტანტინოვკის ბუდიონის სახელობის კოლმეურნეობამ წელს საშუალოდ ჰექტარზე 21,2 ცენტნერი მარცვლეული მიიღო. ქობულეთის რაიონის სოფ. დაგვის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობამ ჰექტარზე საშუალოდ 4.500 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოჰკრიფა, ამავე რაიონის სოფ. ბობოყვათის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობამ კი — 4.400.

სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების ურყევად გატარებისა და საკოლმეურნეო წყობილების გამარჯვების შედეგად მიმდინარე წელს საქართველოს კოლმეურნეობათა მარტო ფულადი შემოსავალი, ნაცვლად შარშანდელი 314. 974. 000 მანეთისა, 366.279.000 მანეთს მიაღწევს, საერთო შემოსავალი კი —400.949.000 მანეთს. მახარაძის რაიონის სოფელ ჯუმათის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში წელს შრომადღეზე ფულად გასცემენ 13 მანეთზე მეტს. ორთაჭალის (თბილისის რაიონი) ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის ფულადი შემოსავალი, ნაცვლად შარშანდელი 4.898.000 მანეთისა, 5.351.000 მანეთს მიაღწევს. აქ კოლმეურნენი შრომადღეზე მარტო ფულად 14 მანეთამდე მიიღებენ. ასეთი ფაქტები მრავალია.

მთავრდება სასოფლო-სამეურნეო წელი. კოლმეურნეობები აჯამებენ თავიანთ ნამუშევარს, წლის სამეურნეო საქმიანობის შედეგებს, ემზადებიან შემოსავლის საბოლოო განაწილებისათვის. ეს საქმე მიწსახკომისა და მისი ორგანოებისაგან, ადგილობრივი ორგანიზაციებისაგან, თვითეული კოლმეურნეობისაგან გულმოდგინე მომზადებას მოითხოვს. საკოლმეურნეო შემოსავლის განაწილება უაღრესად მნიშვნელოვანი და პასუხსაგები საქმეა.

მტკიცედ უნდა შესრულდეს საბოლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდება, საკოლმეურნეო ცხოვრების ეს უმაღლესი კანონი, რომელიც გვეუბნება: „არტელის შემოსავლის განაწილება წევრებს შორის სწორმოებს მხოლოდ-დამხოლოდ არტელის თვითეული წევრის მიერ გამომუშავებული შრომადღეების რაოდენობის მიხედვით".

ამ პრინციპის ურყევად გატარება მოითხოვს უწინარეს ყოვლისა უზრუნველვყოთ კოლმეურნეობებში ზუსტი ანგარიშწარმოება, აღრიცხვა, კოლმეურნეთა წოგნაკებში შრომადღეების სწორად ჩაწერა.

მაგრამ ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციების, უმთავრესად კი სამიწათმოქმედო ორგანოების წაყრუების შედეგად, საქართველოს ზოგიერთ რაიონში ადგილი აქვს სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების უხეშად დარღვევას. ქუთაისის რაიონის სოფ. შუაქვიტირის კოლმეურნეობა „შრომაში" 120 კოლმეურნისათვის დღემდე არ მიუციათ 1938 წელს გამომუშავებულ შრომადღეებზე კუთვნილი 8.254 კილოგრამი სიმინდი, წითელწყაროს რაიონის სოფ. ჯაფარიძის კოლმეურნეობა „შრომაში" — 1.835 კილოგრამი მარცვლეული და 1.800 მანეთი ფულად. ამავე დროს, კოლმეურნეობა „შრომაში" 284 კოლმეურნეს ზედმეტად მისცეს 43.530 მანეთი, ხოლო ქარელის რაიონის მესამე ინტერნაციონალის სახელობის კოლმეურნეობაში — 16.000 მანეთი.

შემოსავლის განაწილების დაუშვებელი პრაქტიკა წელსაც გრძელდება. ბორჩალოს რაიონის ნარიმანოვის სახელობის კოლმეურნეობაში 34 კოლმეურნეს მიეცა 1.859 კილოგრამი მარცვალი — თითოს 32-დან 64-მდე კილოგრამი — მათ მიერ გამომუშავებული შრომადღეების გაუთვალისწინებლად. ამავე კოლმეურნეობაში ფულადი შემოსავლიდან 12 კოლმეურნეს მიეცა 1.100 მანეთი წესდების დარღვევით, სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების დარღვევის ანალოგიურ შემთხვევებს ადგილი აქვს ქარელის რაიონის მესამე ინტერნაციონალის სახელობის კოლმეურნეობაში და ქუთაისის რაიონის სოფ. გეგუთის კოლმეურნეობა „წინსვლაში". გარდა ამისა, რაიონებში ყველგან არ ხდება კოლმეურნეთა წიგნაკებში შრომადღეების დროულად და წესიერად ჩაწერა, ადგილი აქვს ხარჯთაღრიცხვის დარღვევასაც.

პარტრაიკომები, რაიაღმასკომები, მიწგანები, მტს-ები ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ უზრუნველჰყონ კოლმეურნეობებში უყრყვად გატარება სას.-სამ. არტელის წესდებისა, რომელიც გვეუბნებს: პირველ რიგში არტელის მიერ მიღებული მოსავლიდან და მეცხოველეობის პროდუქტებიდან შესრულებულ იქნას ვალდებულებები სახელმწიფოს წინაშე ჩაბარების და სათესლე სესხის დაბრუნების მხრივ, ანგარიში გაუსწორდეს მტს-ს მის მიერ შესრულებულ სამუშაოსათვის, გამოყოფილ იქნას თესლი და ფურაჟი მთელი წლის საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, შეიქმნას დასაზღვევი სათესლე და საკვები ფონდები, აგრეთვე ფონდები ინვალიდების, მოხუცების და სხვ. დასახმარებლად. გამოიყოს არტელის საერთო კრების მიერ განსაზღვრული ოდენობის პროდუქტები სახელმწიფოსათვის მისაყიდად ან ბაზარზე გასასყიდად, დანარჩენი კი განაწილდეს წევრთა შორის გამომუშავებული შრომადღეების მიხედვით ისე, რომ გათვალისწინებულ იქნას წლის ბოლომდე შესასრულებელი სამუშაოები.

კოლმეურნეობებში წესდების ზუსტად დაცვით უნდა განაწილდეს ფულადი შემოსავალი. ეს იმას ნიშნავს, რომ ფულადი შემოსავალი გავანაწილოთ არტელის წევრთა შორის შრომადღეების მიხედვით, არავითარ შემთხვევაში არ დავუშვათ გათანაბრების მავნე პრაქტიკა.

პარტრაიკომები, რაიაღმასკომები, მტს-ები უნდა შეამოწმონ კოლმეურნეობებში მოსავლისა და შემოსავლის განაწილების მიმდინარეობა და უზრუნველჰყონ მოსავლის წინასწარი განაწილების დაჩქარებით დაშთავრება.

საკოლმეურნეო მოსავლისა და შემოსავლის სწორად განაწილების საქმეში სერიოზული პასუხისმგებლობა ეკისრებათ აგრეთვე სარევიზიო კომისიებს. მათ უნდა შეამოწმონ კოლმეურნეობის ანგარიშწარმოება თავის წევრებთან, შრომადღეების დარიცხვის სიზუსტე და თვალყური ადევნონ იმას, რომ არტელის ფულადი სახსრები საკმაოდ ფრთხილად ინახებოდეს და დანიშნულებისამებრ იხარჯებოდეს.

ახლა, როცა მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებთან დაკავშირებით კოლმეურნეობებში დიდი საწარმოო აღმავლობაა, ეს აღმავლობა მაქსიმალურად უნდა გამოვიყენოთ ყველა ნაკლოვანებათა გამოსწორებისათვის, კოლმეურნეობებში შემოსავლის დროულად და სწორად განაწილებისათვის.

თბილისის კომინტერნის სახელობის ძაფსართავი ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა წინასაარჩევნო კრებაზე საფაბრიკო კომიტეტის თავმჯდომარე კ. კუპუხიძე კიროვის რაიონის დეპუტატობის კანდიდატად ასახელებს კიროვის რაიკომის მდივანს ამხ. ქ. ხოშტარიას. პრეზიდიუმში სხედან ფაბრიკის დირექტორი ვ. კუბლაშვილი (მარცხნივ) და მთავარი ინჟინერი ე. ბუაძე.

ფოტო რ. აკოფოვისა.

საქართველოს მშრომელნი უდიდესი ერთსულოვნებით აყენებენ თავიანთ კანდიდატებს ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებში

ქ. თბილისის მოლოტოვის სახელობის რაიონი

თბილისის № 1 სამკერვალო ფაბრიკის მუშებმა, ინჟინერ - ტექნიკოსებმა და მოსამსახურეებმა თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად წამოაყენეს ა. თ. კვაჭაძე, პ. ბ. ქართველიშვილი, ა. ს. ბურჭულაძე, ზ. ს. საყვარელიძე, ლ. გ. გეგია და ს. ბ. ქარსილაძე.

უდიდესი აღფრთოვანებითა და პოლიტიკური აქტივობით ჩატარდა თბილისის პირველი სამკერვალო ფაბრიკის მუშების, ინჟინერ-ტექნიკოსებისა და მოსამსახურეების წინასაარჩევნო კრება.

სიტყვა ეძლევა ფაბრიკის სტახანოველს ამხ. ს. ბეგიაშვილს.

— ადგილობრივ საბჭოებში უნდა ავირჩიოთ, — ამბობს ს. ბეგიაშვილი, — ჩვენი ხალხის საუკეთესო შვილები, ლენინ-სტალინის პარტიისათვის ერთგულად მებრძოლი პარტიული და უპარტიო ბოლშევიკები. თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ვასახელებ კომუნიზმის საქმისათვის თავდადებულ მებრძოლს, საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანს ალექსანდრე თომას-ძე კვაჭაძეს და ჩვენი ფაბრიკის დირექტორს პეტრე ბესარიონის-ძე ქართველიშვილს.

კრების მონაწილენი ერთსულოვანი ტაშით შეხვდნენ ს. ბეგიაშვილის წინადადებას, ა. თ. კვაჭაძე და პ. ბ. ქართველიშვილი ერთხმად წამოყენებულ იქნენ თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად.

ტრიბუნაზეა ფაბრიკის ალკკ კომიტეტის მდივანი თ. ზურიკაშვილი.

— თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ვასახელებ, — განაცხადა მან, — ჩვენი ფაბრიკის ელექტროინჟინერს, მოწინავე აგიტატორს აკაკი სამსონის-ძე ბურჭულაძეს.

კრებამ თ. ზურიკაშვილის წინადადებაც ერთსულოვნად მიიღო.

კრების მიერ თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად ერთხმად წამოყენებული სახელმწიფო გამომცემლობის თბილისის სამხატვრო ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა წინასაარჩევნო კრებაზე საფაბრიკო კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ბაგრატიონ-მუხრანელი ამხ. ნ. ბერიძეს თბილისის საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ასახელებს.

ტრიბუნაზეა ფაბრიკის ალკკ კომიტეტის მდივანი ა. ბაგრატიონ-მუხრანელი.

— ამხანაგებო, — ამბობს ამხ. ბერიძე, — ჩვენ ფაბრიკაში ვიცნობთ ამხ. ნ. ბერიძეს, როგორც ბრძოლაში გამობრძენებულ ბოლშევიკ ხელმძღვანელს, რომელიც ბრძოლობდა ლენინ-სტალინის პარტიის ერთსულოვანი ხაზის გასატარებლად. ამხ. ნ. ბერიძე ბრძოლობდა ტროცკისტ-ბუხარინელი ბანდის ანტისახელმწიფოებრივი ხაზის წინააღმდეგ

გმირული პირველი ცხენოსანი არმია

სახელოვანი 20 წლისთავი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ოცი წლის წინათ, იმ წლებში, როდესაც გააფთრებული ბრძოლა სწარმოებდა თეთრგვარდიელებთან, მემამულეებსა და ინტერვენტებთან, რომლებიც საბჭოთა რესპუბლიკის ჩახშობას ცდილობდნენ, პროლეტარული რევოლუციის დიდი სტრატეგის ამხანაგ სტალინის ინიციატივით შეიქმნა უძლეველი პირველი ცხენოსანი არმია.

წითელი კავალერია, რომელიც შექმნეს და რომელსაც უშუალოდ ხელმძღვანელობდნენ ამხანაგი სტალინი და ვოროშილოვი, უმნიშვნელოვანეს ძალას წარმოადგენდა საბჭოთა რუსეთის სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში მომქმედი თეთრი არმიების განადგურების საქმეში.

მაშინდელი „სამხედრო სპეციალისტი", რომელთაც შეთაურობდა ხალხის უბოროტესი მტერი ტროცკი—წითელი არმიის ხელმძღვანელობაში შეპარული — სასტიკ წინააღმდეგობას უწევდნენ ისეთი ძვირფასი მანევრული, მოძრავი და გამანადგურებელი გვარეობის ჯარის შექმნას, როგორიცაა ცხენოსანი ჯარი. მაგრამ ბოლშევიკების პარტიასა და მუშათ-გლეხურ მთავრობას ვერაფერმა შეუშალა ხელი პროლეტარული რევოლუციის მძლავრი ცხენოსანი ჯარის შექმნაში.

ამხანაგმა სტალინმა გენიალური გაბედულებით შეაფასა, თუ რა მნიშვნელობა ჰქონდა ცხენოსან ჯარს მტრის განადგურებისათვის. დიდი ცხენოსანი ჯარის შექმნა და მისი გამოყენება, როგორც ისეთი ძალისა, რომელიც თავს ესხმის და ანადგურებს ყველაზე უფრო ძლიერსა და საშიშარ მტერს, ახალ ძვირფას განძს წარმოადგენდა პროლეტარული სამხედრო ხელოვნების თეორიაში.

წითელი ცხენოსანი ჯარის შექმნა დაიწყო 1918 წელს ცარიცინთან, რომლის გმირულ თავდაცვას ხელმძღვანელობდა ამხანაგი სტალინი, ხოლო მისი უახლოესი თანამებრძოლი კ. ე. ვოროშილოვი იყო.

„სწორედ აქ, ცარიცინთან, ჩაისახა და განმტკიცდა წითელი ცხენოსანი ჯარი და საფუძველი გახდა უძლეველი პირველი ცხენოსანი არმიისა, რომელმაც დიდებით შემოსა თავისი საბრძოლო დროშები". (ვოროშილოვი).

○

მძლავრი წითელი ცხენოსანი ჯარი ორგანიზებულ იქნა არა ერთბაშად და არა ჩვეულებრივ პირობებში. იგი იზრდებოდა და მტკიცდებოდა თავით ფეხამდე შეიარაღებულ თეთრ გენერლებთან ბრძოლაში. იგი იქმნებოდა სტიქიურად მუშათა, უღარიბესი გლეხობისა და მშრომელი ყაზახობის პატარ-პატარა რაზმებად, რომლებიც ერთბაშადვე დაიძრნენ ცარიცინისაკენ, სადაც ფიცხელ ბრძოლაში შეიარაღებული ძალები ყალიბდებოდა. ამხანაგ სტალინისა და ვოროშილოვის ხელმძღვანელობით.

აქ, ცარიცინთან, შედარებით მცირე ნაწილი, რომელსაც მე ვმეთაურობდი, მოკლე ხანში — 1918 წლის დეკემბრისათვის—მე-4 ცხენოსან დივიზიად იქცა. 1919 წლის ივნისში, მე-6 ცხენოსანი დივიზიის შემოერთების შემდეგ, იგი იქცა წითელ არმიაში პირველ ცხენოსან კორპუსად.

თეთრგვარდიელები არაერთხელ ცდილობდნენ ხელთ ეგდოთ ცარიცინი — ეს უმნიშვნელოვანეში მაორგანიზებელი რევოლუციური ცენტრი, ხელთ ეგდოთ რკინიგზის ქვანძი, ვოლგის მთელი ქვემო წელი და შეერთებოდნენ კოლჩაკის თეთრ არმიას.

მაგრამ თეთრმა არმიებმა ამას ვერ მიაღწიეს. წითელმა ჯარმა ამხ. ვოროშილოვის სარდლობით არამარტო შეინარჩუნა ცარიცინი, არამედ 1919 წ. აპრილისათვის შესძლო კიდევაც გადაერეკა თეთრები მდინარე მანიჩს გაღმა.

ცარიცინთან წარმოებული ბრძოლის ორგანიზაციისა და ხელმძღვანელობაში განსაკუთრებით დიდია ი. ბ. სტალინის როლი. ამხანაგმა სტალინმა ცარიცინი რევოლუციურ სამხედრო ბანაკად აქცია. ყოველივე ის, რაც პროლეტარიატის დიქტატურის საწინააღმდეგოდ მოქმედებდა ან თუნდაც უვარგისი იყო, აღგვილი აქცია რკინის ცოცხათ. ჯარის ნაწილები და ზურგი მნიშვნელოვნად განმტკიცდნენ და ორგანიზებული გახდნენ. ყოველივე ამან დიდ სიმაღლეზე აიყვანა ჩვენი ბრძოლისუნარიანობა.

ცარიცინთან წარმოებულ ბრძოლებში, იმ პერიოდში, როდესაც იგი არაერთხელ იყო ალყაშემორტყმული, ჩვენი ცხენოსანი ჯარის ნაწილები იზრდებოდნენ და მტკიცდებოდნენ. ისინი ზედიზედ ამარცხებდნენ თეთრგვარდიელებს და შლიდნენ ყველა მათს გეგმას.

მოქმედება რა მე-10 არმიის ფლანგებზე და წ ი, წითელმა ცხენოსანმა ჯარმა გნილოკაისაკაიას და აბგანეროვოს რაიონში გაანადგურა თეთრები, რომელთაც თავადი ტუნდუტოვი მეთაურობდა, გაანადგურა პოლკოვნიკ იაკოვლევის ბრიგადა ლოზნოეს რაიონში და გენერალ გოლუბინცევის ჯგუფი ჰრიამაია ბალკასთან. აქ ცხენოსანი ჯარი პირველად მოქმედებდა მისთვის მიკუთვნებულ ორ ჯავშნოსანთან ერთად.

ამ ბრძოლაში ჩვენ ხელთ ვიგდეთ 2.000-ზე მეტი ტყვე, 30 ტყვიამფრქვევი, 13 ქვემეხი, მრავალი ჭურვი, უნაგრიანი ცხენები და თითქმის ყველა პოლკის საბარგული.

ეს იყო პირველი დიდი გამარჯვება, რომელიც მოპოვებულ იქნა მე-10 არმიის მარჯვენა ფლანგზე ჩვენი ნაწილების მარცხიანი უკანდახევის შემდეგ. ამ გამარჯვებამ უდიდესი გამოძახილი ჰპოვა მთელს ცარიცინის უბანზე და საგრძნობლად გააძლიერა მე-10 არმიის სულისკვეთება. ეს გამარჯვება ცხენოსანმა ჯარმა მოიპოვა.

არანაკლებ საინტერესოა თეთრგვარდიელთა განადგურება კოტლუბანთან. კაჩალინსკაიას სადგურის აღების შემდეგ, 9 თებერვალს ღამით, დივიზიაში მოირბინა მე-39 მსროლელთა დივიზიის ერთერთი ბატალიონის მეთაურმა, რომელმაც მაცნობა, რომ კოტლუბანის რაიონში თეთრგვარდიელთა ცხენოსანმა ჯარმა, რომელიც სულ მცირე ხუთი პოლკისაგან შეიქმნებოდა და რომელსაც გენერალი ალექსეევი მეთაურობდა, ტყვედ ჩაიგდო ჩვენი ქვეითი ჯარის ორი პოლკი, ჯავშნიანი ავტომანქანა და 8 ქვემეხი. მე დაუყოვნებლივ შევკრიბე დივიზია და კოტლუბანისაკენ დავიძარი ვერტიაჩის ხუტორის შემოვლით, რადგან ვფიქრობდი, რომ მტერმა შეიძლება იცოდეს ჩემი ყოფნა კაჩალინსკაიაში და ამ მიმართულებიდან მელოდეს-მეთქი. მე კი, როგორც ყოველთვის, მინდოდა ზურგიდან დამერტყა.

ვერტიაჩში გზადაგზა ხელთ ვიგდეთ საინტენდანტო საწყობები და მრავალი საბარგული, რის შემდეგ კოტლუბანისაკენ გავბრუნდით. ვერტიაჩისა და კოტლუბანს შუა ჩვენი მე-4 პოლკი შეხვდა ტყვე წითელარმიელთა კოლონას, რომელიც 2.000-მდე კაცისაგან შესდგებოდა. ბადრაგი განვაიარაღეთ და ჩვენი წითელარმიელები გავანთავისუფლეთ.

დივიზია წინ მიიწევდა და მოულოდნელი დარტყმით აიღო კოტლუბანის სადგური. მტერი ცარიცინის მიმართულებით გაიქცა, იგი გზაში სტოვებდა აღალს, ტყვიამფრქვევებს, არტილერიას.

თეთრგვარდიელთა ცხენოსანმა ჯარმა სრული განადგურება განიცადა. ჩვენმა დივიზიამ ხელთ იგდო 1.000-მდე ტყვე, 17 ქვემეხი, ყველა ტყვიამფრქვევი და აღალი. აქ განადგურებულ იქნა გენერალ ალექსეევის ჯგუფი, გენერალ მარკოვის სამი საკავალერიო და ორი ქვეითი პოლკი და გენერალ პოპოვის დივიზია, რომელიც ოთხი საკავალერიო პოლკისაგან შესდგებოდა.

კოტლუბანთან თეთრგვარდიელების განადგურებამ გადასწყვიტა მთელი ცარიცინის ფრონტის ბედი, აგრეთვე გენერალ კრასნოვის თეთრგვარდიული არმიის ბედი.

მდინარე მანიჩზე მე-10 არმიის შეტევაში, აგრეთვე ცარიცინისა და შემდეგ — კამიშინისა და სარატოვისაკენ მისი უკან დახევის დროს, კავალერიამ ღირსეულად შეასრულა თეთრგვარდიელთა განადგურების აქტიური და პასუხსაგები ამოცანები; იგი წარმატებით აწარმოებდა ბრძოლას გენერალ ვრანგელის, ულაგაის, პოკროვსკის, შატილოვისა და სხვ. კავალერიასთან.

ამგვარად, ცარიცინთან ბრძოლის დროს წითელი ცხენოსანი არმია გაიზარდა, განმტკიცდა და გადამწყვეტ ოპერატიულ ფაქტორად გადაიქცა.

○

1919 წლის შემოდგომაზე საბჭოთა რუსეთისათვის განსაკუთრებით მძიმე ვითარება შეიქმნა. თეთრგვარდიელთა არმიებმა ორიოლი დაიკავეს. მტერი ტულას უახლოვდებოდა, მოსკოვს საფრთხე ემუქრებოდა.

ამ მდგომარეობის გამოსასწორებლად პარტიის ცენტრალური კომიტეტი ამხანაგ სტალინს ჰგზავნის სამხრეთის ფრონტისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად. ამხანაგი სტალინი მუშაობას აჩაღებს სამხრეთის ფრონტების შეიარაღებულ ძალთა ორგანიზაციისათვის და აგენს დენიკინის განადგურების გენიალურ გეგმას, რომლის მიხედვითაც მთავარი იერიში ხარკოვ-დონბას-როსტოვის მიმართულებით უნდა ყოფილიყო მიტანილი.

ცხენოსანთა კორპუსს ამხანაგმა სტალინმა დაუსახა საპატიო და პასუხსაგები ამოცანა — გაანადგუროს თეთრგვარდიელთა კავალერია, დაიკავოს ვორონეჟი, კასტორნაია, და კურსკზე დარტყმით გზა მოუჭრას გათავხედებულ მტერს. 19 ოქტომბერს ცხენოსანთა კორპუსმა მძლავრი კონტრიერიშით დაამარცხა მტრის საკავალერიო ნაწილები, რომლებიც მას უტევდნენ, და მოსპო შკუროს კორპუსის დივიზია, ამასთან ხელთ იგდო უამრავი ტროფეები. 23 ოქტომბერს საღამოსათვის ვორონეჟი სამი მხრიდან იქნა გარშემორტყმული; თეთრგვარდიელებმა შეტევას ვერ გაუძლეს და გაიქცნენ; მათ დაგვიტოვეს მდიდარი ტროფეები და გენერალ კ. ასე გაიცადა მტრის უძლიერესმა ცხენოსანმა ჯარმა პირველი სერიოზული დამარცხება.

მთელ სამხრეთის ფრონტზე გადამწყვეტი გარდატეხა ხდება. მოწინტი მოითხოვდა ახალ დარტყმას, რათა გაგვენადგურებინა თეთრგვარდიელები კასტორნაიასთან. ცხენოსანთა კორპუსმა შეტევა განაახლა და 15 ნოემბერს სამხრეთიდან შემოვლით და ერთდროული პირდაპირი იერიშით დაამარცხა გენერალ პოსტოვსკის კასტორნაიას ჯგუფი და დაიკავა კასტორნაიას სადგური.

ცხენოსანთა კორპუსმა თავისი მოქმედებით სათანადო პირობები შეუქმნა ჩვენს არმიებს იმისათვის, რომ წარმატებით ეწარმოებინათ შეტევა მთელ სამხრეთის ფრონტზე, და ბრწყინვალედ შეასრულა ამხანაგ სტალინის გეგმის პირველი ნაწილი.

ბრძნულად შეაფასა რა ცხენოსანი მასების ძლევამოსილება და დიდი მნიშვნელობა სამოქალაქო ომში, ამხანაგმა სტალინმა დააყენა ცხენოსანი არმიის დაუყოვნებლივ შექმნის საკითხი, მიუხედავად იმისა, რომ ამას პირდაპირ წინააღმდეგობას უწევდა იუდა-ტროცკი. ასე შეიქმნა სტალინური კავალერია — პირველი ცხენოსანი არმია.

▽

ს. მ. ბუდიონი

საბჭოთა კავშირის მარშალი

△

იწყება დენიკინის გასანადგურებლად ამხანაგ სტალინის მიერ შედგენილი გეგმის შესრულების მეორე ეტაპი.

ამ ეტაპზე პირველმა ცხენოსანმა არმიამ, მსროლელთა ორი დივიზიით, ფრონტის დამკვრელი ჯგუფი შეადგინა. დონისა და მოხალისეთა იმ არმიების სტრატეგიული დევნის ორგანიზაცია, რომლებიც სამხრეთისაკენ იხევდნენ, ცხენოსანი არმიის სწორად და ოპერატიულად გამოყენების ბრწყინვალე ნიმუშს იძლევა.

პირველი ცხენოსანი არმია როსტოვამდე გაუწყვეტლივ უქმნის მტერს იმის საფრთხეს, რომ ღრმად შეიჭრას დონისა და მოხალისეთა არმიებს შორის და ამიტომ ამ არმიების უკან დახევა მათთვის დაღუპველ ხასიათს იღებს.

წითელი ცხენოსანი ჯარი ძლევამოსილ შეტევაზე გადადის, იგი სპობს მტრის ცოცხალი ძალის ნაშთებს, და მხოლოდ როსტოვთან, 1920 წლის დამდეგს აწყდება თეთრგვარდიელთა ორგანიზებულ წინააღმდეგობას.

6 იანვარს ტაგანროგი დავიკავეთ, ხოლო 8 იანვარს ღამით, ჭუჩებში გამართული სისხლისმღვრელი ბრძოლის შემდეგ, ავიღეთ როსტოვი — თეთრგვარდიელთა სარდლობის უკანასკნელი დასაყრდენი. მთელ ამ ეტაპზე წითელი ცხენოსანი ჯარი წამყვან როლს ასრულებს ფრონტის მასშტაბით.

როსტოვის აღების შემდეგ ცხენოსანი არმია სისხლისმღვრელ ბრძოლებს აწარმოებს ბატაისკთან, ანადგურებს გენერალ პავლოვის კავალერიას და სრული შემადგენლობით ტყვედ იგდებს ბელაია გლინასთან გენერალ კრიჟანოვსკის ქვეითი ჯარის კორპუსს. უკიე არაფერს არ შეეძლო შეეჩერებინა წითელი ჯარების დევნა მისი მარშრუტით და კონტრრევოლუციურ „რუსეთის სამხრეთი ნაწილის შეიარაღებულ ძალთა" საბოლოო ლიკვიდაცია.

○

1920 წლის გაზაფხული. პანების პოლონეთი, რომელიც საფრანგეთისა და ინგლისის იმპერიალისტების მიერ იყო შეიარაღებული და შეჭურვილი, უკრაინის ფარგლებში შემოიჭრა და მაისის დამდეგს კიევი აიღო.

პოლონელი „მეომრებისათვის" რომ ჯერ ესწავლებინათ, ამხანაგმა ლენინმა და ამხანაგმა სტალინმა გადასწყვიტეს სასწრაფოდ გადაეყვანათ პოლონეთის ფრონტზე პირველი ცხენოსანი არმია, როგორც მძლავრი დამრტყმელი ძალა.

ათასკილომეტრიანი მარშის შემდეგ პირველმა ცხენოსანმა არმიამ 25 მაისს თავი მოიყარა უმანის რაიონში.

პოლონეთის ფრონტზე ცხენოსანმა არმიამ ერთხელ კიდევ ცხადჰყო თავისი იარაღის მთელი ძალა. ბრძოლის პირობები აქ რამდენადმე განსხვავდებოდა წინანდელი პირობებისაგან. უკრაინისა და დონის ფართო ველები პოლესიესა და დასავლეთ ჩაპრის ტყიანებთან და ჭაობიანებთან რაიონებმა შესცვალა.

ამის მიუხედავად, პოლონეთ-საბჭოთა კავშირის ომის პირველსავე პერიოდში წითელი ცხენოსანი არმიის წარმატებანი ისეთივე განსაცვიფრებელი იყო, როგორც სამხრეთის ფრონტზე.

5 ივნისს მუშტად შეკრულმა პირველმა ცხენოსანმა არმიამ ბრწყინვალედ გაარღვია დამოუკიდებლად მტრის ფრონტი ოზერნოსთან და მის ზურგში შეიჭრა. წითელმა კავალერიამ, რომელიც თანმიმდევრობით სპობდა პოლონეთის თეთრგვარდიულ არმიებს, დაიკავა ბერდიჩევი, ჟიტომირი, ნოვოგრად-ვოლინსკი, როვნო, დუბნო, ბროდი და აგვისტოს შუა რიცხვებში ლვოვის კედლებს მიადგა. და რომ არ მოეცრიცა ტროცკის გამცემლური ბრძანებას, რომელმაც აიძულა ცხენოსანი არმია მობრუნებულიყო გრუბეშოვოსა და ზამოსტიეზე გავლით, აუცილებლად ავიღებდით ლვოვს. ცხენოსანი არმიის შემობრუნებამ და ზამოსტიეს რაიონში წაწევამ იგი სრული გარემოცვის პირობებში ჩააყენა. პოლონელებმა დიდ ძალებს მოუყარეს თავი ჩვენი ცხენოსანი არმიის წინააღმდეგ და გამარჯვების ზეიმისათვის ემზადებოდნენ. მაგრამ ეს ამაო ოცნება იყო. ცხენოსანმა არმიამ არა მარტო თავი დაიღწია გარემოცვას, არამედ სასტიკად დაამარცხა კიდეც პოლონელები.

პოლონეთის ფრონტზე წარმოებული საომარი მოქმედების შედეგად, შეიძლება ითქვას, რომ ცხენოსანმა არმიამ თეთრგვარდიელ პოლონელთა განადგურების საქმეში არანაკლებ მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა, ვიდრე დენიკინთან ბრძოლაში. პოლონელთა განადგურების საქმეში ცხენოსანი არმია გადამწყვეტ წამყვან ძალას წარმოადგენდა ამხანაგი სტალინი, რომელიც სამხრეთის ფრონტს ხელმძღვანელობდა, ფრონტზე არსებული მდგომარეობის შესახებ თავისი საუბრის დროს ამბობს:

„ეჭვს გარეშეა, რომ ჟიტომირის რაიონში ჩვენი ცხენოსანი არმიის მიერ ფრონტის გარღვევამ გადამწყვეტი როლი შეასრულა ფრონტზე მომხდარი გარდატეხის საქმეში".

1920 წლის აგვისტოს დამლევს ყირიმიდან თავი წამოჰყო ბარონმა ვრანგელმა, რომელიც საფრთხეს უქმნიდა სამხრეთ - დასავლეთის ფრონტის ზურგს.

პირველი ცხენოსანი არმია ყირიმის ფრონტზე გაიგზავნა იმისათვის, რომ სასწრაფოდ მოეხდინა ვრანგელის ავანტურის ლიკვიდაცია. 700-კილომეტრიანი მარშის შემდეგ ცხენოსანმა არმიამ მიიღო პასუხსაგები და მძიმე ამოცანა — გადასულიყო დნეპრზე კახოვკასთან, გრიგალისებური მარშით მოჰქცეოდა ზურგში ვრანგელს, მოეკრა მისთვის ყელებისაკენ მომავალი გზა და გადამწყვეტი იერიშით მოესპო მტრის მთავარი ძალები.

30 ოქტომბერს ცხენოსანი არმია ზურგში მოექცა ვრანგელს. როდესაც ვრანგელმა იგრძნო, რომ წითელი ცხენოსანი არმია ზურგში მოექცა, სწრაფად იწყო დახევა ყირიმისაკენ.

ბარონ ვრანგელის განადგურებით ამთავრდა პირველი ცხენოსანი არმიის საბრძოლო გზა.

ამგვარად, ჩვენ ვხედავთ, რომ დიდი სტალინის მიერ შექმნილმა პირველმა ცხენოსანმა არმიამ უმნიშვნელოვანესი როლი შეასრულა იმ მხრივ, რომ მოეხდინა კონტრრევოლუციის ლიკვიდაცია საბჭოთა რუსეთის სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში.

○

პირველი ცხენოსანი არმიის მთელი გმირული ისტორია ცხენოსანი არმიის ორგანიზაციის, ოპერატიულად გამოყენებისა და საბრძოლო მოქმედების ბრწყინვალე და უბადლო ნიმუშს წარმოადგენს.

ისტორიას არ ახსოვს სხვა მაგალითები, რომ ომის პროცესში შექმნილ, არასაკმარად შეიარაღებულ ცხენოსან ჯარს მუშათა და გლეხთა წიაღიდან გამოსულ, ბუნებრივი ნიჭით დაჯილდოებულ მეთაურთა ხელმძღვანელობით გაენადგურებინოს საუკეთესოდ შეიარაღებული არმიები, რომლებსაც მეთაურობდნენ „სწავლული" გენერლები და ოფიცრები. მსოფლიო იმპერიალისტურ ომში სვეჩიანის ცნობილი გარღვევის დროს, გერმანიის გენერალ გარნიეს ცხენოსანმა კორპუსმა, რომელიც უაღრესად ხელსაყრელ პირობებში აღმოჩნდა რუსეთის არმიების ფლანგებზე და ზურგში, ვერავითარი დამარცხება ვერ განაცდევინა რუსეთის ჯარის ვერცერთ ნაწილს.

წითელმა ცხენოსანმა ჯარმა ბრწყინვალე წარმატებას მიაღწია იმიტომ, რომ მთელი მისი პირადი შემადგენლობა, დაწყებული მეომრებით და გათავებული არმიის რევოლუციური სამხედრო საბჭოთი, იბრძოდა საბჭოთა ხელისუფლებისათვის, მთელი ხალხის სასიცოცხლო ინტერესებისათვის; იმიტომ, რომ ცხენოსანი ჯარი შეჰქმნა ჩვენმა მშობლიურმა კომუნისტურმა პარტიამ; იმიტომ, რომ ცხენოსანი ჯარი გამოზარდეს და ყოველდღიურად ხელმძღვანელობდნენ მას მშრომელთა დიდი ბელადი ამხანაგი სტალინი და მისი ერთგული თანამებრძოლი ამხანაგი ვოროშილოვი.

პირველი ცხენოსანი არმიის საბრძოლო მოქმედების ბრწყინვალე ორგანიზაციამ მტკიცე საფუძველი ჩაუყარა თანამედროვე ცხენოსანი ჯარის შექმნას.

ეს საფუძვლები შემდეგია:

1. თუ წინათ ცხენოსანი ჯარის ნაწილები ძირითადად შეიარაღებული იყვნენ მხოლოდ ხმლებითა და შაშხანებით, წითელი ცხენოსანი ჯარი, თავისი ჩასახვის მომენტიდან, თანდათან აღიჭურვა დიდძალი ტყვიამფრქვევით, არტილერიით, ჯავშნიანი მანქანებით, თვითმფრინავებით, ჯავშნიანი მატარებლებით.

მიდიოდა რა ამ ერთადერთი სწორი გზით, ჩვენი წითელი ცხენოსანი ჯარი ახლა შეიარაღებულია დიდძალი ხელისა და სადაზვრო ტყვიამფრქვევებით, ყოველგვარი სახის ტანკსაწინააღმდეგო, საველე და საზენიტო არტილერიით, მძლავრი სწრაფმავალი ტანკებით და ბრძოლის სხვა თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით. ამგვარად, მოტორმა კი არ გაანელვინა ცხენი, არამედ მისი ერთგული თანამგზავრი და მეგობარი გახდა, ხოლო ცხენოსანი შეიარაღებენ, რომელნიც მსოფლიო ომის დროს დამხმარე საშუალებას წარმოადგენდნენ, გადამწყვეტ ოპერატიულ საშუალებად გადაიქცნენ.

ყოველივე ამან ცხენოსანი ჯარი გადააქცია ისეთი სახის ჯარად, რომელსაც შესწევს უნარი როგორც დამოუკიდებლად, ისე სხვა სახის ჯარებთან ერთად გადასჭრას ყოველგვარი საბრძოლო ამოცანა თანამედროვე პირობებში.

მუშურ-გლეხური წითელი არმიის ოცი წლისთავისადმი მიძღვნილ სიტყვაში ამხანაგმა ვოროშილოვმა განაცხადა: „მაგრამ ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენი მამაცი წითელი ცხენოსანი ჯარი კიდევ არაერთხელ მეცხრა ალაპარაკებს წითელი კავალერიის სიმძლავრესა და ძლევამოსილებაზე. ჩვენი ცხენოსანი ჯარი მთლიანად და თანამედროვე პირობების შესაბამისად არის რეორგანიზებული. იგი არ არის დაუცველი ავიაციისა და ტანკების წინააღმდეგ და ორგანიზებულია ისე, რომ სხვა სახის ჯარებთან ურთიერთმოქმედებაშიც და დამოუკიდებლადაც შეუძლია გადასჭრას სერიოზული საბრძოლო ამოცანები". და შემდეგ: „წითელი კავალერია წინანდებურად წარმოადგენს ძლევამოსილ და გამანადგურებელ შეიარაღებულ ძალას და მას შეუძლია გადასჭრას და კიდეც გადასჭრის დიდ ამოცანებს ყველა საბრძოლო ფრონტზე".

2. ცხენოსანი დივიზიების გარდაქმნა ცხენოსან არმიად, მისი გაძლიერება მსროლელთა შენაერთებით სახურავში. ექსპონატთა შორის ადგილობრივი თვითნასწავლი მხატვრების მიერ შესრულებული მრავალი სურათია, სადაც ასახულია პირველი ცხენოსანი არმიის სხვადასხვა საბრძოლო ეპიზოდები. ყურადღებას იპყრობს სურათები: „ბრძოლა ცარიცინთან", „ბრძოლა როსტოვთან".

მუზეუმს ყოველდღე ნახულობს მრავალი კოლმეურნე.

ს. მ. ბუდიონის სახლი-მუზეუმი

სტანიცა გუდიონოვსკაია (როსტოვის ოლქი), 17 ნოემბერი (საკდესი). სტანიცა ბუდიონოვსკაიას განაპირას, პატარა სახლში, სადაც საბჭოთა კავშირის მარშალი ს. მ. ბუდიონი ცხოვრობდა, გახსნილია მუზეუმი. ორ პატარა ოთახში, რომლის მიწური იატაკიც გულდასმით გაგლესილია თიხით, სდგას უბრალო კაზაკური ავეჯი. კუთხეში არის ძველი შაშხანა, რომელიც ახოვეს ამ პატარა სახლის ჩალის ნაწილებით ამოქარგულ ლაპარაკობენ ამხანაგ სტალინის როლზე პირველი ცხენოსანი არმიის შექმნაში, ამ არმიის ბრწყინვალე სარდლებზე—ამხანაგ ვოროშილოვსა და ბუდიონზე.

— ჩვენს პოლკში,—ამბობს კოლმეურნეობა „ოჩაგ ბუდიონნოვოს" თოფერი ამხ. ვ. ვ. დედიუკოვი, — 1919 წელს ერთი ჯავშნიანი ავტომობილი გვქონდა და იმასაც ბორბალი აკლდა. საჭირო გახდა ურმის ხის ბორბლის შედგმა. მე ამ ჯავშნიანი ავტომობილის მეთაური ვიყავი. ნოვო-ანდრეევსკის სტანიცასთან თეთრები ყოველი მხრიდან მოგვაწვნენ, მაგრამ ჩვენ ისინი დავამარცხეთ.

— ჩემი, ხისბორბლიანი ჯავშნიანი ავტომობილი სასახელოდ მუშაობდა. ახლა ჩვენს წითელ არმიას ისეთი საომარი საჭურველი, ისეთი ტანკები, ჯავშნიანი ავტომობილები და თვითმფრინავები აქვს, რომ სულსა და გულს ახარებს. დღე ახსოვდეთ მტრებს ჩვენი წითელი არმიის უძლეველი ძლიერება.

შეკრება უდიდესი აღფრთოვანებით იღებს მისალმებას პირველი ცხენოსანი არმიის გამარჯვებათა ორგანიზატორისა და სულისჩამდგმელისადმი—ამხანაგ **სტალინისადმი.** მისალმება გაეგზავნა აგრეთვე ამხანაგებს ვოროშილოვს და ბუდიონის.

ისტორიული დოკუმენტები პირველი ცხენოსანი არმიის შესახებ

ქვემოთ გამოქვეყნებული სამუთები ასახავენ პირველი ცხენოსანი არმიის გმირული ბრძოლის ცალკეულ მომენტებს. ამხანაგ სტალინის ინიციატივით შექმნილმა პირველმა ცხენოსანმა არმიამ გადამწყვეტი როლი შეასრულა დენიკინის განადგურების იმ გენიალური გეგმის განხორციელების საქმეში, რომელიც ამხანაგ სტალინის მიერ იყო შედგენილი. პირველმა ცხენოსანმა არმიამ ბრწყინვალედ დასძლია მასზე დაკისრებული ამოცანა — ყოფილიყო სამხრეთის ფრონტის დამკვრელი ჯგუფი, მოესპო დენიკინის ჯარის რჩეული ნაწილები, განსაკუთრებით მისი ცხენოსანი რაზმი, და გაენადგურებინა მტრის ზურგი. ამხანაგ სტალინის ყოველდღიური მზრუნველობისა და ყურადღების მეოხებით, პირველი ცხენოსანი არმია გადაიქცა უძლეველ ძალად, რომელმაც უდიდესი როლი შეასრულა წითელი არმიის ბრძოლაში გენერალ კრასნოვის, დენიკინის, პოლონეთის არმიისა და ვრანგელის წინააღმდეგ.

დეპეშა „ცხენოსანი კორპუსი ბუდიონის" 1919 წლის 28 ოქტომბრის თარიღით ამხანაგ სტალინის ჰასუხია ცხენოსანი კორპუსის რევოლუციური სამხედრო საბჭოს—ამხანაგ ვოროშილოვის, ბუდიონისა და შაადენკოს მოხსენებების გარათხე, რომლითაც ისინი თხოულობენ, რათა ცხენოსანი კორპუსი ერთხა და იმავე დროს არ ყოფილიყო მე-10 არმიის, სამხრეთის ფრონტისა და სამხრეთ - აღმოსავლეთის ფრონტის განსაკუთრებული ჯგუფის განკარგულებაში. ეს ერთერთი პირველი საბუთია, სადაც ამხანაგი სტალინი ლაპარაკობს პირველი ცხენოსანი არმიის შექმნის აუცილებლობის შესახებ.

1919 წლის 23 დეკემბრის ტელეფონოგრამა, რომელიც გადაიცა ვ. ი. ლენინს სამხრეთის ფრონტის რევოლუციური სამხედრო საბჭოსაგან ამხანაგ სტალინის დავალებით, იწყებება პირველი ცხენოსანი არმიის მიერ გენერალ მამონტოვის, ულაგაის, შკუროს და ჩერნოვოის თეთრგვარდიელთა ცხენოსანი ჯგუფის განადგურებისა და პირველი ცხენოსანი არმიის დონბასში შესვლის შესახებ.

დეპეშა ამხ. ბუდიონის სახელზე და ტელეფონოგრამა ვ. ი. ლენინის სახელზე პირველად ქვეყნდება.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს. ენგელს. ლენინის ინსტიტუტი

ცხენოსანი კორპუსი. ბუდიონის.

სტავროპოლი, 1919 წლის 28 ოქტომბერი

თქვენდამი რწმუნებული კორპუსი ყოველმხრივ ემორჩილება მხოლოდდამხოლოდ სამხრეთის ფრონტს. საკითხი კორპუსის მომარაგების შესახებ სათანადო დონეზე იქნება დაყენებული, რის შესახებაც განკარგულება ვაძლევ სამხრეთის ფრონტის მომარაგების უფროსსა და სასურსათო კომიტეტს. კორპუსის ფულადი კმაყოფის შესახებ განკარგულება გაცემულია სამხრეთის ფრონტის მომარაგების უფროსის სახელზე. განზრახვა მეთერთმეტე ცხენოსანი დივიზიის დროებით თქვენს განკარგულებაში გადმოცემის შესახებ მიზნად ისახავს, რომ დივიზია თქვენი ხელმძღვანელობით საბრძოლო მხრივ ისეთივე გახდება, როგორც თქვენი დანარჩენი მე-4 და მე-6 დივიზიები. უახლოეს მომავალში განზრახულია მეთერთმეტე და მერვე დივიზიებისაგან შეიქმნას მეორე ცხენოსანი კორპუსი. განზრახულია ორივე კორპუსი გაერთიანდეს თქვენი ხელმძღვანელობის ქვეშ ცხენოსანი არმიის უფლებებით. ამჟამად მეთერთმეტე ცხენოსანი დივიზია მხოლოდ ორი ბრიგადისაგან შესდგება, მესამე მოდის თურქეთის ფრონტიდან. აღნიშნული დივიზიის ფაქტიურ გადმოცემას გაცნობებთ დამატებით, როცა გამოირკვევა, თუ რა პირობები შეიქმნება უახლოეს დღეებში. ერთერთი წინა დეპეშით თქვენთვის მოცემულ შეკითხვაზე მოგვახსენეთ ამ დივიზიისათვის მეთაურთა შემადგენლობის შესახებ. კორპუსს დაერქვას „სამხრეთის ფრონტის ცხენოსანი კორპუსი". № 11325 ოპ.

რევოლუციური სამხედრო საბჭოს წევრი სტალინი

ვერეშჩაგინის ამხანაგ ლენინს

სტალინის ბრძანებით გადმოგცემ შემდეგს:

20 დეკემბრის ბრძოლაში ჩრდილოეთ დონეცის გადასასვლელთან ბუდიონის ცხენოსანმა არმიამ სასტიკად დაამარცხა მოწინააღმდეგის ცხენოსანი ჯგუფი, რომელიც გენერალ ჩესნოკოვის ყუბანის ნაკრებ დივიზიაში შემავალი მამონტოვის, შკუროს და ულაგაის ჯარის ნაწილებისაგან შესდგებოდა. ჩვენ ხელთ ვიგდეთ 15 ქვემეხი, 80 ტყვიამფრქვევი, 1000-ზე მეტი ცხენი უნაგრებით, ბევრი საბარგული, 300 ცხენოსანი, მნიშვნელოვანი საბუთების დიდი რაოდენობა. აჩეხილია 1000-ზე მეტი თეთრი კაზაკი, მათ რიცხვში გენერალი ჩესნოკოვიც. ჩვენ დავიკავეთ სადგურები ნესვეტაევიჩი და ლისიჩანსკი. დონეცის დიდი შეკაკეთეთ. ჩვენი მოწინავე ნაწილები შევიდნენ უშუალოდ ქვანახშირის რაიონში.

სამხრეთის ფრონტის რევოლუციური სამხედრო საბჭოს საქმეთა მმართველი

მიღებულია 23 დეკემბერს 14 საათზე.

პირველი ცხენოსანი არმიის ყოფილ მებრძოლთა შეკრება

სტანიცა გუდიონოვსკაია (როსტოვის ოლქი), 16 ნოემბერი (საკდესი). გუშინ სტანიცა სადღესასწაულოდ მოირთო. ყველგან გამოფენილია დროშები. ამხანაგების სტალინის, ვოროშილოვის, ბუდიონის პორტრეტები ლამაზად მორთულია წითელი ქსოვილით, ქუჩებში დიდძალი ხალხი გამოფენილა. ბევრ კოლმეურნეს ჩაუცვამს ბუდიონოვკები, წითელყალამოიანი ვეებერთელა შავი ფაფახები, კავალერისტის კურტკები. თავს იყრიან და გაცხოველებით საუბრობენ ძველ მებრძოლი ამხანაგები—ცხენოსანი არმიის პირველი მებრძოლნი.

სტანიცა ბუდიონოვსკაია, რომელმაც ჩვენს ხალხს მის

ლანჩხუთის რაიონული ბიბლიოთეკა

ლანჩხუთის რაიონი წინასაარჩევნო დღეებში

ლანჩხუთის რაიონის სარაიონო და სასოფლო საბჭოების დეპუტატობის კანდიდატები. სურათზე (ზევიდან-მარცხნიდან მარჯვნივ): ს. ამყდაიშვილი, ო. გუ-რიელიძე, ე. კილაძე, ბ. ორაგველიძე, ე. ნაკაიძე, გ. ყიფიანი, გ. ჩხეტიანი, ბ. ღლონტი.

ფოტო რ. აკოფოვისა.

ვემზადებით არჩევნებისათვის

ს. გუაძე

საქ. კ. პ. (ბ) ლანჩხუთის რაიკომის მდივანი

მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებისათვის მზადება ლანჩხუთის რაიონში დიდი საწარმოო და პოლიტიკური აქტივობის ნიშნით ტარდება. ეს მუშაობა ჩვენ ჯერ კიდევ ივლისის უკანასკნელ რიცხვებიდან დავიწყეთ. გამოქვეყნდა თუ არა არჩევნების დებულება, ჩვენ მაშინვე შევუდექით ადგილებზე მის გაცნობას.

რაიონის კოლმეურნეობებსა და საწარმო-დაწესებულებებში ამომრჩეველთა სურვილის გათვალისწინებით შეიქმნა დებულების შემსწავლელი 368 წრე, რომლებსაც რაიკომის ბიუროს მიერ შერჩეული და დამტკიცებული აგიტატორები ხელმძღვანელობენ. 356 აგიტატორი გამოყენებული გვყავს იმ ამომრჩეველთა შორის სამუშაოდ, რომლებიც დებულებას ინდივიდუალურად სწავლობენ, ან კიდევ სხვადასხვა მიზეზების გამო ვერ ახერხებენ დებულების შემსწავლელ წრეებში სიარულს. აგიტატორებად პირველ რიგში შევარჩიეთ ის ამხანაგები, რომლებიც აქტიურად მონაწილეობდნენ წინა არჩევნებში.

წრეების ნაწილმა უკვე დაამთავრა არჩევნების დებულების ყველა 12 თავის შესწავლა და ამჟამად მათთან სწარმოებს გაეროილი მასალის განმეორება. აგიტატორები და წრის ხელმძღვანელები სისტემატურად ღებულობენ პარტკაბინეტში კონსულტაციას. არჩევნებთან დაკავშირებით აგიტატორებისადმი ხელმძღვანელობის გადაწერების მიზნით აგიტკოლექტივების რიცხვი 13-დან 40-მდე ავიყვანეთ. ამ ღონისძიების გატარების შედეგად უკანასკნელად საგრძნობლად გაუმჯობესდა საagitაციო-საპროპაგანდო მუშაობის ხარისხი. აგიტატორები ახლა არჩევნების დებულების შესწავლასთან ერთად ამომრჩევლებს ესაუბრებიან ჩვენი ქვეყნის წარმატებებზე, სსრ კავშირის საგარეო პოლიტიკაზე, წითელ არმიაზე, სტალინურ კონსტიტუციაზე, უკითხავენ ყურნალ-გაზეთებს, მოუხსრობენ ძველი და ღუხვირი ცხოვრების ამბებს და სხვ. ამ მუშაობაში განსაკუთრებით გამოირჩევიან agitატორები ჩიბათიდან: მარო სარჯველაძე და გ. პატარაია, ნიგვზიანიდან: ი. ჯიჯიეიშვილი, ფაცია აფხაზაყა, ანეტა კომახიძე და გ. როყუა, ჭანჭათიდან: პ. წულაძე და ნ. ვადაჭკორია, ქვემო აკეთიდან: ა. ჩხაიძე, მ. ცირეკიძე, დ. ნაკაიძე და სხვები.

რაიონში სულ 40 საარჩევნო უბანია. შექმნილია რაიონული საბჭოს არჩევნების 42 საარჩევნო ოლქი და სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნების 368 საარჩევნო ოლქი. კომისიებში დამტკიცებული არიან რაიონის მოწინავე ადამიანები, რომლებმაც საქმით დაამტკიცეს ლენინ-სტალინის დიდი პარტიისადმი, საბჭოთა ხელისუფლებისადმი ერთგულება. რაიონული საბჭოს არჩევნების ოპერატიული გეგმა. აღრიცხულია თვითმომქმედი წრეები (მომღერალთა, მოცეკვავეთა, დამკვრელთა, დრამატიული და სხვ.), რომლებიც არჩევნების დღეს — 24 დეკემბერს ცალკეულ საარჩევნო უბნებსა და ოლქებში გამოვლენ. რაიონის ცენტრში ერთი-ორად დიდდება რადიოწერტილების რაოდენობა, ახალი რადიოსატრანსლიაციო ქსელი მოეწყობა სოფლებშიაც. გადაწყვეტილი გვაქვს არჩევნების დღის ყველა საარჩევნო უბანში მოვაწყოთ ერთდღიანი საბავშვო ბაგა და ბაღი, რომ ამით დავეხმაროთ ბავშვიან ქალებს უკლებლივ მიიღონ მონაწილეობა არჩევნებში.

არჩევნების მზადებასთან დაკავშირებით ლანჩხუთის რაიონში დღითიდღე ფართოვდება მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოციალისტური შეჯიბრება. ამის შედეგად რაიონმა გეგმის ზეით 62.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოჭრიფა. სუფსის ნავთის № 8 ჭაბურღილის სტახანოველებმა 15 დღით ადრე დაამთავრეს ჭაბურღილის საექსპლოატაციოთ მომზადება და 69.000 მანეთის ეკონომიას მიაღწიეს. № 7 ჭაბურღილის სტახანოველებმა ბურღვის ოქტომბრის გეგმა 150,4 პროცენტით შეასრულეს.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილების საფუძველზე მოკლე დროში მივაღწიეთ იმას, რომ ახლა რაიონის ყველა კოლმეურნეობას მოწყობილი აქვს მეცხოველეობის ორ-ორი ფერმა. კერძოდ, მსხვილფეხა მესაქონლეობის ფერმებში მთელ რიგ კოლმეურნეობებს იმდენი პირუტყვი ჰყავთ, რამდენიც გეგმით 1942 წლის ბოლოსათვის უნდა ჰყოლოდათ. მეღორეობის ფერმებში სულადობის ზრდის წლიური გეგმა ვადამდე 2 თვით ადრე და გადაჭარბებით შესრულდა. კოლმეურნეობები ენერგიულად ემზადებიან პარტიული გამოზამთრებისათვის. 25.000 ცენტნერის ნაცვლად აღებულ იქნა 69.616 ცენტნერი თივა, აგრეთვე მომარაგებულია 54.000 ცენტნერი ჩალა და სოიას ნამჯა. დაიწყო ციტრუსების დამზადება. კოლმეურნეობები იბრძვიან იმისათვის, რომ წელს სახელმწიფოს ჩაბარონ 10 მილიონი ცალი მარტო მანდარინი, ორჯერ მეტი, ვიდრე შარშან.

ლანჩხუთის რაიონის პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები ყველაფერს გააკეთებენ იმისათვის, რომ მასობრივი საagitაციო-საპროპაგანდო მუშაობის კიდევ უფრო ფართოდ გაშლით მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივ საბჭოებში წარგზავნონ ენერგიული, დიდი სტალინისადმი, ლენინ - სტალინის პარტიისა და საბჭოთა მთავრობისადმი ბოლომდე ერთგული ადამიანები, რომლებიც გაამართლებენ ხალხის ნდობას, იქნებიან მისი მსახურნი.

ლანჩხუთის რაიონის ჩიბათის სასოფლო-საბჭოს საარჩევნო კომისია ამოწმებს ამომრჩეველთა სიებს. სურათზე (მარცხნიდან მარჯვნივ): ლ. პატარაია, ნ. პატარაია, ს. პატარაია, კ. ზოიძე და ბ. ღლონტი.

ფოტო რ. აკოფოვისა.

რაიონი ციფრებში

ლანჩხუთის რაიონში ამჟამად 44 კოლმეურნეობაა, რომელიც 6.721 კომლს აერთიანებს. კოლმეურნეობებს უჭირავთ სულ 20.722 ჰექტარი მიწა, რომელზედაც უმთავრესად ჩაი, მანდარინი, ლიმონი, ფოთოხალი, კეთილშობილი დაფნა, ტუნგო, ლუფა, ევკალიპტი და სხვა ძვირფასი ტექნიკური და სპეციალური კულტურებია გაშენებული.

მიმდინარე წელს რაიონის კოლმეურნეობებმა 3.412.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი ჩაჰკრიფეს და ჩააბარეს სახელმწიფოს. აქ წელს დამზადდება 10.000.000 ცალი მანდარინი, ორჯერ მეტი, ვიდრე შარშან.

ყოველწლიურად იზრდება სა. კოლმეურნეო მეცხოველეობა. 1932 წელს მთელს რაიონში მხოლოდ 10 ფერმა იყო მოწყობილი 449 სული მსხვილფეხა პირუტყვით. ამჟამად კი 88 ფერმაა, მათ შორის 44 — მერძეობის, 39 — მეღორეობისა და 5 — მეთხეობის. მეცხოველეობის საკოლმეურნეო ფერმებს ჰყავთ 7.736 სული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი, 959 სული ღორი, 449 ცხენი და სხვ.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე ლანჩხუთის რაიონში არცერთი აგრონომი არ იყო. ახლა კი კოლმეურნეობებს რამდენიმე ასეული აგრონომი, აგროტექნიკოსი და მეცხოველეობის სპეციალისტი ემსახურება. რაიონში არსებობს მტს-ი და მუშაობს ჩაის 5 ფაბრიკა.

იზრდება საკოლმეურნეო შრომის ხვედრი და ბარაქა. 1932 წელს რაიონის კოლმეურნეობებმა სულ 2.332.000 მანეთი მიიღეს და თვითეულ შრომადღეზე 1 მან. 32 კაპ. გასცეს. შარშან კოლმეურნეობათა შემოსავალმა 13.984.000 მანეთს მიაღწია, შრომადღის ანაზღაურება საშუალოდ რაიონში 6 მან. 64 კაპიკამდე გაიზარდა. წელს კი კოლმეურნეობათა საერთო შემოსავალი 17.429.000 მანეთს აღემატება. კოლმეურნეობები შრომადღეზე საშუალოდ 8 მანეთს გასცემენ.

მშრომელთა კეთილდღეობის ზრდის შესაბამისად იზრდება რაიონის ბიუჯეტიც. 1932 წელს ლანჩხუთის რაიონის მთლიანი ბიუჯეტი 1.064.200 მანეთს უდრიდა, 1938 წელს — 4.515.400 მანეთს, მიმდინარე წელს კი იგი 5.835.600 მანეთამდე გაიზარდა.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე ლანჩხუთის რაიონში არ იყო არცერთი საშუალო სკოლა, ახლა კი არის 9. გარდა ამისა, რაიონში გახსნილია სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმი, მუსიკალური სკოლა, მედიცინის დებისა და პედაგოგიური სასწავლებლები. რაიონში არსებულ 56 დაწყებითის და საშუალო სკოლაში ამჟამად 7.993 მოსწავლეა. მასწავლებელთა რაოდენობა უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში 240-დან 376-მდე გაიზარდა. მოისპო წერა-კითხვის უცოდინარობა და მცირემცოდნეობა.

1935 წელს რაიონში იყო 1 კლუბი, 17 სამკითხველო და 1 საბავშვო ბაღი. ახლა კი არის 12 კლუბი, 30 სამკითხველო, 10 საბავშვო ბაღი, 2 მასობრივი ბიბლიოთეკა, ხმოვანი კინო, სახელმწიფო თეატრი და სხვ. 1932 წელს სახალხო განათლებაზე რაიონში სულ 541.600 მანეთი დაიხარჯა, შარშან 2.847.200 მანეთი, წელს კი იხარჯება 3.828.800 მანეთი, მთელი რაიონული ბიუჯეტის 65,6 პროცენტი.

საგრძნობლად გაფართოვდა ჯანმრთელობის დაცვის ქსელიც. მეფისა და მენშევიკების ბატონობის დროს მთელს რაიონში ორიოდე ფერშალი მუშაობდა, ფართოდ იყო გავრცელებული ექიმბაშობა. ახლა კი რაიონში 2 საავადმყოფოა და მალე გაიხსნება მესამეც. არის 13 საექიმო და 7 საფერშლო პუნქტი და 12 სხვა საექიმო დაწესებულება. რაიონში ამჟამად 27 ექიმი და 63 ექიმის თანაშემწეა. დანარჩენი საექიმო პერსონალის რიცხვი 162 კაცს უდრის.

დღითიდღე ლამაზდება და მშვენიერდება რაიონის ცენტრი — ლანჩხუთი. ფართოვდება ქუჩები, შენდება ახალი ბაღები და სკვერები. ამშვენებენ გზებსა და მოედნებს ძველი სამიკიტნოების ნანგრევებზე მოწყობილია კულტურული მაღაზიები. რაიონის ცენტრი ყველა სოფელთან დაკავშირებულია საავტომობილო გზებით. რაიონი დაფარულია ტელეფონისა და რადიოქსელით.

სუფსის ნავთის საბადოებზე

ნავთი სუფსაში დიდი ხნის წინათაც იყო შემჩნეული, მაგრამ მეფისა და მენშევიკების სატარაბების დროს ვის ეცალა ასეთი „წვრილმანისათვის“. ვერაფერს გახდნენ ვერც ინგლისელი და გერმანელი კონცესიონერები, რომლებიც აქ ჯაბის გასასქელებლად იყვნენ ჩამოსულნი.

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ მიექცა ნამდვილი ყურადღება ნავთის საძიებელ სამუშაოების გაშლას. ბოლშევიკებმა გამოუზავნეს აქ გეოლოგები და ინჟინრები, მბურღავები და მშენებლები, მთელი ეს მიდამო გასწმინდეს ბარდისა და ეკლისაგან, გაიყვანეს გზები, ააგეს სახლები და ბარაკები, მოაწყეს წყალსადენი, ამართეს კოშკები, ამაშენეს მინქანები და დაიწყეს ბურღვა მიწის გულს.

10 ჭაბურღილი დაიდგა აქ მოკლე დროში. აქედან ხუთი უკვე დამთავრდა და მალე ექსპლოატაციაში შევა. მარტო ორმა ჭაბურღილმა ოქტომბერში მოგვცა სამოც ტონამდე ნავთი.

მიმდინარე წლის ბოლომდე გეგმა 5 ახალი ჭაბურღილის დადგმას ითვალისწინებს. სუფსელებმა კი იკისრეს 7 ჭაბურღილის დადგმა და გეგმის გადამეტებით 4 ჭაბურღილის ექსპლოატაციაში გადაცემა.

სუფსის ნავთის სტახანოველები ემზადებიან რა მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებისათვის, ენერგიულად იბრძვიან იმისათვის, რომ ბურღვის ნაკისრ ვალდებულებათა გაღრმავებისათვის. მერვე ჭაბურღილის სტახანოველებმა ბურღვა 15 დღით ადრე დაამთავრეს და 69.000 მანეთის ეკონომია მისცეს წარმოებას.

№ 7 ჭაბურღილი, რომლის უფროსად ს. ჩურიევი მუშაობს, ვადაზე 20 დღით ადრე გადაეცემა საექსპლოატაციოდ. აქ სტახანოველებმა ოქტომბერში 250 მეტრის ნაცვლად 375 მეტრი გაბურღეს.

№ 9 კომკავშირული ჭაბურღილის ბურღვისათვის მომზადება 15 ოქტომბერს უნდა დამთავრებულიყო, მაგრამ დიდი წვიმების გამო 2 დღით დაგვიანდა. მიუხედავად ამისა, ჭაბურღილის კომკავშირელმა სტახანოველებმა თ. ჩხეიძის მეთაურობით ბურღვის ოქტომბრის გეგმა 122 პროცენტით შეასრულეს, 2 ოქტომბერს კი ბერიევ ცვლაში 5 მეტრის ნაცვლად 7 მეტრი გაბურღეს.

სუფსის ნავთის საბადოებზე რაიონული საბჭოს არჩევნების ერთი საარჩევნო ოლქი და სასოფლო საბჭოს არჩევნების 2 საარჩევნო ოლქია შექმნილი. საბადოების მოწინავე ადამიანები გეოლოგი სიმონ აბესაძე, ლაბორანტი ლუბა ხომუტენკო, აფშილავა, შ. ჟღენტი, ა. დოლიძე და სხვები, რომლებიც ნავთის მუშაკებმა საარჩევნო კომისიებში წარგზავნეს სამუშაოდ, დაკისრებულ საპატიო მოვალეობას პირნათლად ასრულებენ.

სუფსის ნავთის სტახანოველები ენერგიულად იბრძვიან იმისათვის, რომ ბურღონ სწრაფად და შეუფერხებლად, ქვეყანას მისცენ მეტი ნავთი და ეს კუთხე, წინათ რომ გვიმრითა და ბარდ-ეკლით იყო დაფარული, გურიის მრეწველობის ცენტრად გადააქციონ.

ჩ. მგელაძე

რას ამბობენ უხუცესი ამომრჩევლები

ივანე კუკულაძე სოფელ ჩიბათის უხუცესი ამომრჩეველია, 110 წელი მას უკვე შეუსრულდა და, მიუხედავად წარსული მძიმე ცხოვრებისა, მაინც ჯანსაღად გრძნობს თავს — თვალიც კარგად უჭრის და სმენაც არ ღალატობს. თბილ ტანსაცმელში გამოწყობილი, იგი მოღიმარი სახით შეგვეგება, სალამი მოგვცა და გულთბილი საუბარი გაგვიმართა.

— ახლა ბედნიერი ხართ, შვილებო, ბედნიერი, — დაიწყო მან, —ისეთ კარგ დროში ცხოვრობთ, რომ ქვეყნიერებას არ მოსწრებია. მოვხუცდი, ცალი ფეხი სამარეში მიდგას, და გულით ვხატრობ ახალგაზრდობას, ახლა კიდევ მინდა დიდხანს ვიცოცხლო. ძალიან მძიმე იყო, შვილებო, წინანდელი ცხოვრება. ტანზე არ გვეცვა და ფეხზე მიწა ჩვენ არ გვქონდა და ფული. ექვს წელიწადს შინაყმად ვიყავი აზნაურ ოტია ჭყონიასთან და მის ხელში ერთხელ მჭადით და ლობიოთი გძღომაც კი არ მღირსებია. ძალიან რომ გაგვიჭირდებოდა, ბატონს წისქვილში ფქვილს ვპარავდით, ყანებში მიგვქონდა და იქ ფარულად ვაცხობდით.

— ბატონყმობა რომ გაიყარა, მიწები ისევ თავადების და აზნაურების დარჩა. ამიტომ მაინც მათ ვუვარდებოდით ხელში. ოტია ჭყონია ეზოში წლიურად 5 მანეთს გვახდევინებდა, საყანეში — 15 მანეთს. ჩვენს დამუშავებულ ყანაში მოსული ლობიოს და ჩალის გადასახადი კიდევ სხვა იყო. ყოველ ახალ წელიწადს ბატონისათვის უფასოდ 9 ქათამი, ერთი სარწყავი ღვინო და ერთი ქილა ღომი უნდა მიგვერთმია.

— ძველ დროში, — განაგრძობს ივანე,—ჩვენ პირუტყვად გვთვლიდნენ. გახშირებული იყო გლეხების ყიდვა-გაყიდვა. კარგად მახსოვს, ოტია ჭყონიამ ჯურუყეთში ქალიშვილი გაათხოვა და მას მზითვად ბიძაჩემი ნიკო კუკულაძე გაატანა. ბიძაჩემმა იქ ცოლი შეირთო და შვილიც შეეძინა. ძალიან გაჭირვებით ცხოვრობდნენ, იხვეწებოდნენ— ბატონისაგან გამოგვისყიდეთო. მა-

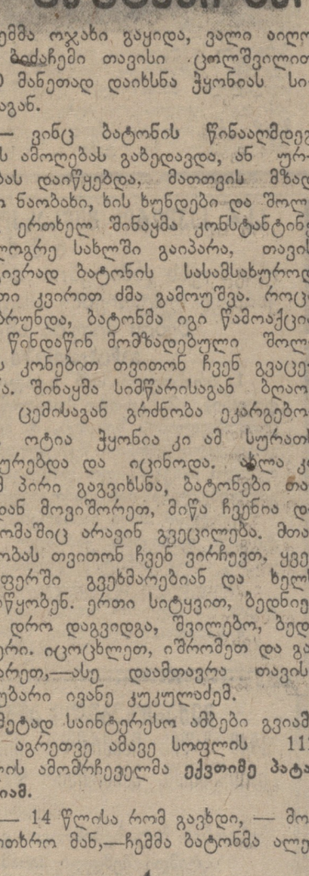

ხერხემალი ვერ გაუტეხია. ბატონმა ალუქსი ჭყონიამ 80 მანეთის ნამთავნში აზნაური ერასტი ჭყონიასთან დამწერინა. 12 წლიწადი ვიმსახურე მას, შინაყმად და განთავისუფლება მხოლოდ ბატონყმობის გადავარდნის შემდეგ მოვახერხე. მთელ სოფელს გაჭირვება სულს გვიხუთავდა. ცოლის მოყვანის დროს ქალამანს მეზობლები ერთმანეთისაგან ვთხოულობდით, ვიცვამდით სახლში მოქსოვილ ზამას პერანგს და ისიც ძირად საშოვარი იყო. ვიგებდით ჩალას და ვიხურავდით ქილოფს. გახშირებული იყო მეკახშეობა. იუანე, იაგორა, ფრიდონა და მერმანდია ჭყონიებს რომ გლეხისათვის ერთი თუმანი ესესხებინათ, კვირაში ერთი დღე უფასოდ უნდა მიხმარებოდი ყანაში, თავში და ნამთავნი ხომ კიდევ სხვა იყო.

— მთელს ჩიბათში,—განაგრძობს ექვთიმე პატარაია, — გარდა აზნაურებისა ოდა არავის ედგა. ქვეყნის საქმეს აზნაურები, მამასახლისები, ჩაფრები და მოურავები მართავდნენ. არავინ არაფერს გვეკითხებოდა. საზოგადო კრებას მხოლოდ მაშინ მოიწვევდნენ, როცა მაზრის უფროსი მოიწერებოდა—მოვდივარო. და ამ კრებაზეც მხოლოდ გადასახადებისა და ბეგარის გარშემო ლაპარაკობდნენ. სკოლა ხომ არ იყო და არა. მთელს სოფელში წერა-კითხვა წარჩინებული აზნაურისა და მღვდლის მეტმა არავინ იცოდა. ახლა თვალს დამაკლდა, ძველმა გაჭირვებამ წელში გამტეხა, თორემ მიუხედავად მოხუცებულობისა, წერა-კითხვას მაინც ვისწავლიდი, რომ ჩვენი საყვარელი **სტალინისათვის** საკუთარი ხელით ნაწერი მადლობის წერილი გამეგზავნა.

მოხუც ამომრჩევლებს ივანე კუკულაძეს და ექვთიმე პატარაიას ადგილობრივი საბჭოს არჩევნების გარშემო ახლა ხშირად ესაუბრება კოლმეურნე აგიტატორი გ. პატარაია. მათ ახლა კარგად იციან არჩევნების დებულება და ახალგაზრდული აღტაცებით ელოდებიან იმ დღეს, როცა მივლენ საარჩევნო ყუთებთან და ხმას მისცემენ ხალხის რჩეულთ.

ტ. აცანელი.

ახალი წარმატებებით შევხვდეთ სახალხო ზეიმის დღეს

არასოდეს ქალებს ცხოვრებისა და შრომის ისეთი პირობები არ ჰქონიათ, როგორიც ახლა აქვთ. სტალინური კონსტიტუციით ჩვენ მოხიბულ გვაქვს მამაკაცთან თანასწორი უფლებები სამეურნეო, სახელმწიფო, კულტურული და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების ყველა დარგში. ჩვენ ვსარგებლობთ უფლებით ავირჩიოთ და არჩეულ ვიქნათ მამაკაცების თანაბრად.

ქალი კოლმეურნეობაში მართლაც რომ დიდი ძალაა. კერძოდ სოფ. შუხუთის საბჭოთა კავშირის გმირების სახელობის კოლმეურნეობაში 300 მუშა-ხელიდან 200-მდე ქალია, რომლებიც მამაკაცების თანაბრად ყველა სახის სამუშაოს ასრულებენ. გახსნილი გვაქვს საბავშვო ბაღი და ბავშვთა 7 კერა-პრიმიტივი, რომლებიც დიდ დახმარებას უწევს ქალებს საკოლმეურნეო შრომაში.

ახლა ჩვენს კოლმეურნეობაში 4 ბრიგადას ქალები ხელმძღვანელობენ. ბევრი გვყავს სტახანოველი ქალებიც.

სტახანოველმა მარო ორაგველიძემ რამდენიმე დღის წინათ ივჯალიპტის პიკირების ნორმა სამმაგად შეასრულა, ასევე კარგად მუშაობენ ნინო ბზეკალავა, თამარ ტუღუში და სხვ. სტახანოვური შრომის შედეგად წელს ჩვენმა კოლმეურნეობამ ჩაის კრეფის გეგმა 114 პროცენტით შეასრულა.

თვითეული ჩვენთაგანი ახლა საკოლმეურნეო ბრიგადებში აგიტატორად მუშაობს. ამომრჩევლებს ვასწავლით არჩევნების დებულებას, ყოველდღიურად ვუკითხავთ ახალი გაზეთებს, ვესაუბრებით სტალინურ კონსტიტუციაზე, ჩვენი ქვეყნის ბრწყინვალე წარმატებებზე. სტახანოველი კოლმეურნეები თამარ დოლიძე, ლეო იმნაიშვილი და სხვებიი საარჩევნო კომისიის წევრებად აირიან დამტკიცებულნი და აქტიურად მონაწილეობენ არჩევნების სანიმუშოდ მომზადების საქმეში.

ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებს შუხუთელი კოლმეურნე ქალები ახალი საწარმოო ალმავლობით ხვდებიან. წარმოებისაგან მოუწყვეტლად 9 კოლმეურნე ქალმა, მათ შორის ჩვენც, ახლახან ტრაქტორისტთა მოსამზადებელი კურსები ფრიადზე და კარგზე დავამთავრეთ. მალე დაიწყებს მუშაობას საშოფერო კურსებიც, სადაც 30 მსმენელიდან 19 ქალი იმეცადინებს. არჩევნებთან დაკავშირებით ვაგებთ საკოლმეურნეო კლუბს, რომელიც მომავალი წლის გაზაფხულზე დამთავრდება.

ჩვენ, ვკისრულობთ ვალდებულებას კიდევ უფრო გავაძლიეროთ არჩევნებისათვის მზადება. დავრაზმოთ კოლმეურნე ქალები იმისათვის, რომ ვადაზე ადრე შეასრულოთ ჩაის მსუბუქი შებარვის, პლანტაციებში მინერალური სასუქის შეტანის, ლაოჩაის კრეფის, ჩაის თესლის დამზადების, ციტრუსების გამოზამთრებისა და ყველა სხვა მიმდინარე სამუშაოთა გეგმები, გავაძლიეროთ თავდაცვითი მუშაობა კოლმეურნეობაში და სახალხო ზეიმის დღეს—24 დეკემბერს შევხვდეთ კიდევ უფრო უკეთესი მაჩვენებლებით.

სოფ. შუხუთის საბჭოთა გმირების სახელობის კოლმეურნეობის ტრაქტორისტი აგიტატორები ფაცია ჯიბგლაძე, ლუბა იმნაიშვილი, ქეთო კუნჭულია, რუსუდან ფირცხალავა. იშვილი, გოგუცა ორაგველიძე.

რაიონი ციფრებში

ლანჩხუთის რაიონში ამჟამად 44 კოლმეურნეობაა, რომელიც 6.721 კომლს აერთიანებს. კოლმეურნეობებს უჭირავთ სულ 20.722 ჰექტარი მიწა, რომელზედაც უმთავრესად ჩაი, მანდარინი, ლიმონი, ფოთოხალი, კეთილშობილი დაფნა, ტუნგო, ლუფა, ევკალიპტი და სხვა ძვირფასი ტექნიკური და სპეციალური კულტურებია გაშენებული.

მიმდინარე წელს რაიონის კოლმეურნეობებმა 3.412.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი ჩაჰკრიფეს და ჩააბარეს სახელმწიფოს. აქ წელს დამზადდება 10.000.000 ცალი მანდარინი, ორჯერ მეტი, ვიდრე შარშან.

ყოველწლიურად იზრდება სა. კოლმეურნეო მეცხოველეობა. 1932 წელს მთელს რაიონში მხოლოდ 10 ფერმა იყო მოწყობილი 449 სული მსხვილფეხა პირუტყვით. ამჟამად კი 88 ფერმაა, მათ შორის 44 — მერძეობის, 39 — მეღორეობისა და 5 — მეთხეობის. მეცხოველეობის საკოლმეურნეო ფერმებს ჰყავთ 7.736 სული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი, 959 სული ღორი, 449 ცხენი და სხვ.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე ლანჩხუთის რაიონში არცერთი აგრონომი არ იყო. ახლა კი კოლმეურნეობებს რამდენიმე ასეული აგრონომი, აგროტექნიკოსი და მეცხოველეობის სპეციალისტი ემსახურება. რაიონში არსებობს მტს-ი და მუშაობს ჩაის 5 ფაბრიკა.

იზრდება საკოლმეურნეო შრომის ხვედრი და ბარაქა. 1932 წელს რაიონის კოლმეურნეობებმა სულ 2.332.000 მანეთი მიიღეს და თვითეულ შრომადღეზე 1 მან. 32 კაპ. გასცეს. შარშან კოლმეურნეობათა შემოსავალმა 13.984.000 მანეთს მიაღწია, შრომადღის ანაზღაურება საშუალოდ რაიონში 6 მან. 64 კაპიკამდე გაიზარდა. წელს კი კოლმეურნეობათა საერთო შემოსავალი 17.429.000 მანეთს აღემატება. კოლმეურნეობები შრომადღეზე საშუალოდ 8 მანეთს გასცემენ.

მშრომელთა კეთილდღეობის ზრდის შესაბამისად იზრდება რაიონის ბიუჯეტიც. 1932 წელს ლანჩხუთის რაიონის მთლიანი ბიუჯეტი 1.064.200 მანეთს უდრიდა, 1938 წელს — 4.515.400 მანეთს, მიმდინარე წელს კი იგი 5.835.600 მანეთამდე გაიზარდა.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე ლანჩხუთის რაიონში არ იყო არცერთი საშუალო სკოლა, ახლა კი არის 9. გარდა ამისა, რაიონში გახსნილია სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმი, მუსიკალური სკოლა, მედიცინის დებისა და პედაგოგიური სასწავლებლები. რაიონში არსებულ 56 დაწყებითის და საშუალო სკოლაში ამჟამად 7.993 მოსწავლეა. მასწავლებელთა რაოდენობა უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში 240-დან 376-მდე გაიზარდა. მოისპო წერა-კითხვის უცოდინარობა და მცირემცოდნეობა.

1935 წელს რაიონში იყო 1 კლუბი, 17 სამკითხველო და 1 საბავშვო ბაღი. ახლა კი არის 12 კლუბი, 30 სამკითხველო, 10 საბავშვო ბაღი, 2 მასობრივი ბიბლიოთეკა, ხმოვანი კინო, სახელმწიფო თეატრი და სხვ. 1932 წელს სახალხო განათლებაზე რაიონში სულ 541.600 მანეთი დაიხარჯა, შარშან 2.847.200 მანეთი, წელს კი იხარჯება 3.828.800 მანეთი, მთელი რაიონული ბიუჯეტის 65,6 პროცენტი.

საგრძნობლად გაფართოვდა ჯანმრთელობის დაცვის ქსელიც. მეფისა და მენშევიკების ბატონობის დროს მთელს რაიონში ორიოდე ფერშალი მუშაობდა, ფართოდ იყო გავრცელებული ექიმბაშობა. ახლა კი რაიონში 2 საავადმყოფოა და მალე გაიხსნება მესამეც. არის 13 საექიმო და 7 საფერშლო პუნქტი და 12 სხვა საექიმო დაწესებულება. რაიონში ამჟამად 27 ექიმი და 63 ექიმის თანაშემწეა. დანარჩენი საექიმო პერსონალის რიცხვი 162 კაცს უდრის.

დღითიდღე ლამაზდება და მშვენიერდება რაიონის ცენტრი — ლანჩხუთი. ფართოვდება ქუჩები, შენდება ახალი ბაღები და სკვერები. ამშვენებენ გზებსა და მოედნებს ძველი სამიკიტნოების ნანგრევებზე მოწყობილია კულტურული მაღაზიები. რაიონის ცენტრი ყველა სოფელთან დაკავშირებულია საავტომობილო გზებით. რაიონი დაფარულია ტელეფონისა და რადიოქსელით.

სუფსის ნავთის საბადოებზე

ნავთი სუფსაში დიდი ხნის წინათაც იყო შემჩნეული, მაგრამ მეფისა და მენშევიკების სატარაბების დროს ვის ეცალა ასეთი „წვრილმანისათვის“. ვერაფერს გახდნენ ვერც ინგლისელი და გერმანელი კონცესიონერები, რომლებიც აქ ჯაბის გასასქელებლად იყვნენ ჩამოსულნი.

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ მიექცა ნამდვილი ყურადღება ნავთის საძიებელ სამუშაოების გაშლას. ბოლშევიკებმა გამოუზავნეს აქ გეოლოგები და ინჟინრები, მბურღავები და მშენებლები, მთელი ეს მიდამო გასწმინდეს ბარდისა და ეკლისაგან, გაიყვანეს გზები, ააგეს სახლები და ბარაკები, მოაწყეს წყალსადენი, ამართეს კოშკები, ამაშენეს მინქანები და დაიწყეს ბურღვა მიწის გულს.

10 ჭაბურღილი დაიდგა აქ მოკლე დროში. აქედან ხუთი უკვე დამთავრდა და მალე ექსპლოატაციაში შევა. მარტო ორმა ჭაბურღილმა ოქტომბერში მოგვცა სამოც ტონამდე ნავთი.

მიმდინარე წლის ბოლომდე გეგმა 5 ახალი ჭაბურღილის დადგმას ითვალისწინებს. სუფსელებმა კი იკისრეს 7 ჭაბურღილის დადგმა და გეგმის გადამეტებით 4 ჭაბურღილის ექსპლოატაციაში გადაცემა.

სუფსის ნავთის სტახანოველები. ემზადებიან რა მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებისათვის, ენერგიულად იბრძვიან იმისათვის, რომ ბურღვის ნაკისრ ვალდებულებათა გაღრმავებისათვის. მერვე ჭაბურღილის სტახანოველებმა ბურღვა 15 დღით ადრე დაამთავრეს და 69.000 მანეთის ეკონომია მისცეს წარმოებას.

№ 7 ჭაბურღილი, რომლის უფროსად ს. ჩურიევი მუშაობს, ვადაზე 20 დღით ადრე გადაეცემა საექსპლოატაციოდ. აქ სტახანოველებმა ოქტომბერში 250 მეტრის ნაცვლად 375 მეტრი გაბურღეს.

№ 9 კომკავშირული ჭაბურღილის ბურღვისათვის მომზადება 15 ოქტომბერს უნდა დამთავრებულიყო, მაგრამ დიდი წვიმების გამო 2 დღით დაგვიანდა. მიუხედავად ამისა, ჭაბურღილის კომკავშირელმა სტახანოველებმა თ. ჩხეიძის მეთაურობით ბურღვის ოქტომბრის გეგმა 122 პროცენტით შეასრულეს, 2 ოქტომბერს კი ბერიევ ცვლაში 5 მეტრის ნაცვლად 7 მეტრი გაბურღეს.

სუფსის ნავთის საბადოებზე რაიონული საბჭოს არჩევნების ერთი საარჩევნო ოლქი და სასოფლო საბჭოს არჩევნების 2 საარჩევნო ოლქია შექმნილი. საბადოების მოწინავე ადამიანები გეოლოგი სიმონ აბესაძე, ლაბორანტი ლუბა ხომუტენკო, აფშილავა, შ. ჟღენტი, ა. დოლიძე და სხვები, რომლებიც ნავთის მუშაკებმა საარჩევნო კომისიებში წარგზავნეს სამუშაოდ, დაკისრებულ საპატიო მოვალეობას პირნათლად ასრულებენ.

სუფსის ნავთის სტახანოველები ენერგიულად იბრძვიან იმისათვის, რომ ბურღონ სწრაფად და შეუფერხებლად, ქვეყანას მისცენ მეტი ნავთი და ეს კუთხე, წინათ რომ გვიმრითა და ბარდ-ეკლით იყო დაფარული, გურიის მრეწველობის ცენტრად გადააქციონ.

ჩ. მგელაძე

რას ამბობენ უხუცესი ამომრჩევლები

ივანე კუკულაძე სოფელ ჩიბათის უხუცესი ამომრჩეველია, 110 წელი მას უკვე შეუსრულდა და, მიუხედავად წარსული მძიმე ცხოვრებისა, მაინც ჯანსაღად გრძნობს თავს — თვალიც კარგად უჭრის და სმენაც არ ღალატობს. თბილ ტანსაცმელში გამოწყობილი, იგი მოღიმარი სახით შეგვეგება, სალამი მოგვცა და გულთბილი საუბარი გაგვიმართა.

— ახლა ბედნიერი ხართ, შვილებო, ბედნიერი, — დაიწყო მან, —ისეთ კარგ დროში ცხოვრობთ, რომ ქვეყნიერებას არ მოსწრებია. მოვ

Выше идейный уровень и качество работы районной печати

Районная газета является одним из важнейших средств политического воспитания масс, мощным орудием партии в борьбе за выполнение ее задач. Поэтому партия и ее вождь товарищ Сталин уделяют районной печати большое внимание.

Районная газета должна быть тесно связана с массами, она должна быть подлинно народной газетой. Она должна правильно освещать все стороны жизни района, вскрывать недостатки в работе, помогать их устранению, воспитывать трудящихся района в духе преданности делу Ленина—Сталина, в духе советского патриотизма.

Районная газета должна быть боевым помощником районных партийных организаций в деле мобилизации масс на выполнение задач, поставленных партией и правительством.

Районная газета должна быть коллективным пропагандистом и агитатором, организатором масс, она должна быть боевым знаменем района.

Районная газета должна быть школой большевистской печати, школой воспитания кадров районных газетчиков.

Районная газета должна быть образцом большевистской печати.

Все эти требования, предъявляемые к районной газете, выполняются нашей районной газетой «Ленинец» далеко не полностью.

Газета «Ленинец» имеет ряд крупных недостатков, которые снижают ее политическое значение, ее роль в районе.

Газета «Ленинец» слабо освещает жизнь и работу районных партийных организаций, работу районных советских и хозяйственных органов, работу районных общественных организаций.

Газета «Ленинец» слабо освещает работу первичных партийных организаций, работу колхозов, совхозов, МТС